

Корнелій Галл

ФРАГМЕНТИ ЕЛЕГІЙ

Uno tellures dividit amne duas*.

Так-от одна ріка – двом кладе землям межу.

*

tristia nequit[ia ...]a, Lycori, tua.

Fata mihi, Caesar, tum erunt mea dulcia, quom tu
maxima Romanae pars eris historiae,
postque tuum reditum multorum templa deorum
5   fixa legam spolieis deivitoria tuis.

].....tandem fecerunt c[ar]mina Musae
quae possem domina deicere digna mea.
] . atur idem tibi, non ego, Visce,
].....I . Kato, iudice te vereor.

.....Tyria**

---

* Про походження цього фрагмента див. коментар с. 509 (фрагменти елегій Галла подаємо також в оригіналі).

** Цей фрагмент елегії Галла, знайдений 1978 р., подано за публікацією: Anderson R. D., Parsons P. J., Nisbet R. G. M. Elegiacs by Gallus from Qasr Ibrim // Journal of Roman Studies. – vol. 69. – 1979. – S. 125–155.

Сум, Лікорідо, бере через пустоти твої.

Цезарю, долі своїй лиш тоді буду рад, коли станеш
Часткою римських діянь щонайзначнішою – ти,

І як читатиму: храми богів, відколи ти вернувся,
5   Стали багатшими: скрізь – пишні трофеї твої.

От мені, врешті, Музи таких пісень наспівали,

Що не вагаюсь: вони – гідні, кохана, тебе.

А якщо так – то чи мав би боятись на ваш непідкупний

Суд те писання моє, Віску й Катоне, віддять?

..... тірійська ...

Альбій Тібулл

КНИГА ПЕРША

I

Інший хай горне собі рудого золота копи,
Хай має хоч тисячі югерів орних земель,
Хай в бойовому труді грозить йому ворог сусідній,
Марсовий оклик сурми сон хай од нього жене.
Я ж – убогість обрав, життя дозвільного стежку,
Лиш би ясніло всякчас вогнище дому мого.
Впору садитиму сам тонку лозу виноградну,
Руку дбайливу мою чутиме яблуні плід.
Тільки б Надія не підвела й у кошах не маліло
¹⁰ Овочу, в чанах – вино щоб шумувало нове.
Я ж бо шаную вінком чи камінь на роздоріжжі,
А чи той пень, що в полях самотиною стоїть.
Щойно дозріють плоди – із них я щонайсвіжіші
З обігом року до ніг богу сільському кладу.
У переддвер’ї храму твого, русява Цереро,
З нивок моїх по жниввах хай золотиться вінок.
А на городі серед плодів поставлю Пріапа,
Хай відганяє птахів, сторож червоний, серпом.
Маєте й ви, охоронці колись багатого поля,
²⁰ Нині дрібного, свої, Ларам належні, дари.
В жертву телиця тоді за стадо йшла незліченне,
Нині ж овечка для вас, дяка за кусник землі,
В жертву впаде – й гукне вколо неї молодь селянська:
“Жнив добірних, Іо! Йі доброго дайте вина!”
Так-ото, так-от жити б мені у скромному статку
І на дороги курні вже б не ступати повік!
А як розжевриться Пес – під тінню дерева лігши,

Слухати, як жебонить, наче до сну, потічок.
Хоч і мотики іноді теж не варто цуратись
30 Чи гостряка – підганять надто повільних волів,
Чи заблукалий дріб, ягня або кізку, додому
В пазусі, поки малі, до матерів однести.
Ви ж, і злодії, й вовки, пощадіть убогу черідку –
Здобич хапайте собі з-поміж багатих отар.
Тут, лиш весна, свого пастуха я звик очищати
Жертвою і молоко лагідній лити Палес.
Не відступайте ж, боги; дарами скромного столу,
З глеків чистих питтям не погордуйте, молю.
Вперше глека зліпив селянин із глини легкої,
40 Вперше колись давно взявши, податну, до рук.
Я ж ні багатства батьків, ні жнива собі не бажаю,
Що у минулі часи предок ошадливий мав.
Нивки достатньо мені, якщо на звичній постелі
Будь-коли втому свою можу полегшити сном.
Як же приємно бува, наслухаючи, як там надворі
Виють шалені вітри, милу до себе горнуть!
Чи коли Австр узимі льодяну накочує хвилю,
В затишку, при коминку, лагідні бачити сни.
Ось чого зичу собі. По праву хай багатіє
50 Моря потугу сліпу й хмурі хто зносить дощі.
Що ті скарби, коли б мала бодай сльозину зронити
Дівчина через мої дальні дороги-шляхи?
Личать, Мессало, тобі морські та піші походи
Й віднята у ворогів зброя у домі твоїм.
Я – на прив'язі тут: мене – красуня тримає
Сторожем біля своїх немилосердних дверей.
Слави не треба мені, моя Деліє, хай мене мають
За боягуза, сплюха, тільки б я був при тобі,
Тільки б в останню годину свою на тебе дивився
60 І, омліваючи вже, все ще голубив тебе.
Плакатимеш при моїм, що йде у полум'я, ложі,
Сльози й цілунки водно ти в цю годину зіллеш.
Плакатимеш: не криця ж у тебе довкола серця,
Й каменя в ньому нема – чуле ж воно і м'яке.

Від похоронного стосу ніхто, ніхто не відступить,
Дівчина це чи юнак, щоб не зронити сльози.
Манів однак моїх не тривож, не зранюй обличчя,
З туги волосся свого, Деліє мила, не рви.
А поки доля змогу дає – любімось обоє,
⁷⁰ Вже ж підступає Смерть, млою вповивши чоло.
Крадеться вік понурий до нас – чи в ньому кохатись?
Чи, коли сивінь війне, ніжні шептати слова?
Нині слугуймо Венері легкій, ще поки не сором
Двері ламати й п'янка є ще охота до звад.
Ось де вояка я добрий і вождь! Ви, сурми й знамена, –
Гетьте! Захланним мужам рани наносьте в бою,
Їм – і статки несіть. А я зі стіжка свого зверхньо
Гляну на багатія, гляну й на голод худий.